

Finestra del Cau

Fitxa d'activitats

Finestra del Cau

Dinàmica per a Follets i Llops sobre la participació i diversitat

Etape educativa

Follets i Llops

Objectius

- Implicar infants en la recollida de dades per a la Diagnosi d'Inclusió, amb l'objectiu d'identificar com operen diferents eixos d'opressió en el dia a dia dels agrupaments.
- Promoure una reflexió crítica sobre la diversitat i la inclusió al cau, tenint en compte com s'entrecreuen diferents eixos de desigualtat des d'una mirada interseccional.

Material necessari

- Conte "El món rar de Mermel" (o similar).
- Material per teatralitzar-ho (si s'escau).
- Cartolines de 3 colors diferents.
- Targetes amb situacions.
- Paper de mural.
- Colors.

Recursos

1. Conte participatiu

Explica un conte breu com "El món rar de Mermel" (pots teatralitzar-lo amb elements visuals) i fes preguntes que et permetin parlar i introduir el tema de la diversitat i la inclusió. També podeu fer que dibuixin com podria ser Mermel en una altra aventura.

RESUM: El món rar de Mermel

Conte inspirat en l'obra original de Polvorilla, Rochi i Bol

Hi havia una vegada un ésser màgic que no tenia ni forma, ni color, ni veu, ni cos. Només era. Però un bon dia, va decidir imaginar-se... i crear-se a si mateix.

—Vull tenir els cabells arrissats, com les onades del mar! —va dir.

Però algunes persones se'n van burlar:

—Quin fregall portes al cap?

Altres li van dir:

—Que bonic! Sembla que portis un trosset d'oceà!

I Mermel va decidir quedar-se aquell cabell seu, perquè el feia sentir lliure.

Després va escollir portar ulleres grans. I tot i que alguns li deien “quatre ulls”, ell va descobrir que, amb ulleres, podia veure millor els somriures i els colors del món.

—Les ulleres em fan volar amb bicicleta i veure clar. M'hi veig millor... i m'hi sento bé!

A poc a poc, Mermel va continuar triant: un cos gran, una pell fosca, i una identitat que no fos ni de nen ni de nena.

—Soc només jo —va dir amb orgull—. Jo decideixo com vull ser!

I així va començar la seva aventura.

Mermel va arribar a un poble ple de colors, llengües, sabors i maneres de viure. Hi havia gent gran, criatures, persones amb cadires de rodes, altres que signaven per parlar, i famílies de totes les formes.

Allà hi havia una casa buida, però per entrar-hi calia trobar una clau màgica.

—Sol no puc. Necessito ajuda... —va sospirar.

En aquell moment, va conèixer sis criatures especials:

—Jo sóc Polchi, i tinc síndrome de Down —va dir un, somrient—. Però no sempre estic content, saps?

—A mi em diuen que canti per ser gitana —va dir la Piga—. Però no m'agrada que em facin fer coses pel que soc.

—A mi m'agafen del braç per creuar el carrer, tot i que soc cega i no ho he demanat —va afegir Kriscar.

Tots van escoltar Mermel i van decidir ajudar-lo. Amb cadires de rodes, llenguatge de signes, ulls atents i molta companyonia, van trobar la clau entre les branques d'un arbre!

—La tenim! —va cridar Polchi.

—Gràcies! —va dir Mermel—. Sense vosaltres, no ho hauria aconseguit!

A la nova casa, Mermel va descobrir moltes coses boniques:

Es feien mercats sense diners, on la gent intercanviava cançons, abraçades i verdures.

La roba es triava pel que feia sentir bé, no pel que “tocava” segons el gènere.

El pati de l'escola era per jugar, imaginar, ballar i sembrar.

I les famílies... eren com les ales d'un papalló: totes diferents, totes vàlides.

Manela, la burra amb qui vivia, era la seva família estimada. Però també ho eren les amistats, els records, i les persones que l'abraçaven tal com era.

Un dia, un nen li va preguntar:

—Mermel, per què no tens una família com la meva?

I Mermel li va somriure:

—Jo també tinc família... la meva és feta de rialles, jocs, i molt d'amor.

Quan va ploure, Manela va protegir tothom d'un llamp, i després va aparèixer un arc de Sant Martí tan gran com el cel. I Mermel va cridar:

—Hi ha tantes maneres de ser, d'estimar i de viure, com colors té aquest arc!

I així, amb el cor ben obert, Mermel va aprendre que ser diferent és el millor regal.

Fi... o el principi de moltes més històries.

2. Joc mogut: “Qui participa al cau?” 15-20 min

A un espai ampli, que permeti el lliure moviment, col·locarem 3 cartolines de colors diferents:

- Verd: Aquesta persona segur que pot venir al cau o ja ve al cau.
- Taronja: Potser podria venir, però li cal ajuda o adaptar alguna cosa.
- Vermell: Seria molt difícil que pogués venir al cau.

Se'ls hi repartiran targetes amb situacions:

- Un infant no entén gaire bé el català.
- Una nena va en cadira de rodes.
- Un nen s'enfada fàcilment i a vegades crida.
- Una nena porta hiyab (vel musulmà).
- Un infant parla una altra llengua a casa.
- Un nen té por de parlar davant del grup.
- Una nena no hi veu.
- Un nen necessita moure's molt per estar tranquil.
- Un infant és d'un altre país i encara no coneix ningú.
- Un nen utilitza audiòfons per escoltar.
- Una nena va néixer en un altre país i no celebra les mateixes festes i/o tradicions.

Les hauran de classificar a les cartolines segons pensin que pot passar al seu cau. Per fer-ho cada infant ha de moure's (córrer, saltar o caminar, segons indiqueu...) cap a una zona on hi ha 3 cartolines.

Opcions de moviment: es pot adaptar com “cursa”, “relleu”, “joc d'estàtues amb obstacles”, etc.

3. Reflexió “A la teva pell”

Material: Targetes amb personatges diversos, cartolines grans amb dibuixos que representin “S’ha sentit bé”, “No gaire bé”, “S’ha sentit malament”.

S’explica que avui jugareu a posar-vos a la pell d’altres persones. Tots som diferents, com hem vist en el conte del Marmel, i de vegades, algunes persones no són tractades igual per com són o per coses que viuen.

Dona a cada infant targetes amb situacions:

- Una nena negra entra per primer cop al cau i ningú li parla.
- Un nen que camina diferent rep ajuda per adaptar el joc i tothom juga amb ella.
- Un nen explica que els seus pares no tenen diners per pagar una excursió i algú se’n riu.
- Una nena nova al cau és acollida per la seva unitat, que li expliquen com funcionen els caus del dissabte.
- Una nena porta vel i algú li diu que fa pudor.
- Un nen plora perquè no entén bé el català i li diuen “és que aquí parlem així”.
- Una nena que camina diferent no pot fer els jocs perquè ningú l’espera.
- Un nen s’expressa en una llengua que no és el català i totes aprenem alguna paraula en aquesta llengua
- Un nen diu que té dues mares i algú li respon “això no és normal”.
- Un nen porta un menjar que no hem vist mai i li diuen “quin fàstic, que fa pudor”.
- Un nen porta un menjar típic d’on va néixer la seva mare, i els altres li pregunten si el poden tastar una mica.

Després de cada situació, preguntarem:

- Com creus que se sent aquesta persona?
- Alguna vegada heu vist una cosa així? O us ha passat?

Els infants es mouen a la cartolina que representa com es devia sentir la persona.

Podem tancar amb una reflexió tipus: Alguna vegada heu vist que algú fos tractat malament per ser diferent? Alguna vegada us heu sentit malament així? Què podríem fer perquè tothom se senti bé al cau?

4. Espai de reflexió: “Dibuixem el cau ideal”

Els infants, en petits grups o individualment:

- Dibuixen com hauria de ser un cau on tothom pugui participar.
- S’hi poden afegir preguntes com:
  - Què hi hauria perquè tothom se senti bé?
  - Quines coses ja fem que funcionen? I les podem mantenir.
  - Què faríem per incloure a les persones que hem vist a la dinàmica anterior que no se senten incloses per participar?

NOTA: Un cop realitzades les dinàmiques, disposareu de la informació necessària per respondre el Model d'Enquesta adreçat a Raieres que ens permet incorporar les seves veus en la Diagnosi d'Inclusió d'Escoltes Catalans. A continuació, les caps podeu respondre l'enquesta, una resposta col·lectiva per unitat.

Podeu accedir a l'enquesta escanejant aquest QR o bé a través d'aquest [enllaç](#).

5. Tancament

Com deia al conte del món rar de Mermel, al principi dels contes en Mermel no tenia pèl, ni color, ni tamany... Fins que un dia va decidir inventar-se, aquest cop, hem decidit escoltar-nos abans... Tanca els ulls un moment, i escriu en una bombolla que t'ha agradat del dia d'avui, i quin Mermel dels que no pot participar t'agradaria que vingués al cau.

Altres recursos interessants

[Contes per a infants - Gencat.](#)

[Llistat llibres inclusius infantil.](#)

[Curts respecte a la diversitat.](#)